

18.12.2023

381/03.06.03/2023

Etelä-Savon maakuntaliitto
kirjaamo@esavo.fi

Lausuntopyyntönnö 1.11.2023 dnro 193/15.01.00/2023

Lausunto Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 21.8.2023 (§ 98) kokouksessaan käynnistää maakuntakaava laadinnan. Maakuntakaavasta käytetään nimitystä Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaava ja siinä käsitellään tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita ja niihin liittyviä voimajohtokäytäviä. Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan lähtökohtana on 1. vaihemaakuntakaavan tarkastaminen ja ajantasaistaminen seudullisesti merkittävän tuulivoimarakentamista koskevan ohjaamisen osalta. Vaihemaakuntakaavan suunnittelualueena on koko Etelä-Savon maakunnan alue.

Kaavaluonnosta on pohjustettu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti muun muassa erilaisin selvityksin. Maakuntakaavaa varten on laadittu seuraavat selvitykset: Potentiaaliset tuulivoima-alueet Etelä-Savossa, taustaselvitys. Etelä-Savon potentiaalisten tuulivoima-alueiden vaikutusten arviointi, maisemaselvitys. Etelä-Savon potentiaalisten tuulivoima-alueiden vaikutusten arviointi, linnusto ja muut suojeltavat lajit (lepakot). Etelä-Savon potentiaalisten tuulivoima-alueiden aluetalousvaikutusten arviointi. Etelä-Savon sini-viherrakenne ja ekosysteemipalvelut.

Maakuntakaavaprosessin kanssa saman aikaisesti on maakunnassa ollut käynnissä tuulivoimatuotantoon liittyviä selvityksiä kuntien, Kangasniemi ja Pieksämäki, sekä tuulivoimayhtiöiden toimesta. Näiden toimijoiden laatimat selvitykset on myös liitetty mukaan kaava-aineistoon ja selvityksien tuloksia on hyödynnetty kaavaratkaisussa soveltuvien osin.

Kaavaselostuksen luonnokseen on kirjattu tavoitteita, lähtökohtia, kaavaratkaisua sekä vaikutusten arviointia. Kaavakartalle ja merkintöihin ja määräyksiin on koottu kaavaan esitettävät kaavamääräykset ja merkinnät. Kaavaratkaisuna vaihemaakuntakaavaluonnoksessa kumotaan voimassa oleva koko Etelä-Savon maakuntakaavaa koskeva (1. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaan liittyvä) yleismääräys ja sen tilalle annetaan nyt kokonaan uusi yleismääräys koko maakunnalle. Lisäksi kaavalla kumotaan joitakin ohjeellisia voimajohtolinjauksia sekä voimassa olevien tuulivoima-alueiden rajauksia. Uusia tuulivoimaloiden alueita osoitetaan kaikkiaan 7 aluetta Etelä-Savon luoteisosiin Pieksämäen kaupungin ja Kangasniemen kunnan alueelle. Samoin uusia voimajohtolinjauksia osoitetaan maakunnan luoteisosiin.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto lausuu kaavaluonnoksesta seuraavaa:

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto näkee Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksen hyvin ajankohtaisena kaavahankkeena. Pohjois-Karjalassa on myös keväällä käynnistetty Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat), jossa käsittelyssä ovat hyvin samanlaiset maankäytön kysymykset kuin Etelä-Savon vaihemaakuntakaavassa, lisättynä vielä uusiutuvan energian kysymyksillä tuulivoimaa

18.12.2023

381/03.06.03/2023

laajemmin sekä maisema- ja pohjavesiasioilla. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on antanut lausuntonsa vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 27.9.2023.

Kokonaisuutena Etelä-Savon vaihemaakuntakaavalla ei nähdä olevan isoja yhteensovittamisen kysymyksiä tai merkittäviä vaikutuksia Pohjois-Karjalan maakuntakaavaan, koska maakuntien rajalle ei kaavassa ole esitetty kaavamerkintöjä. Sen sijaan Heinäveden liityttyä Pohjois-Karjalaan, se pelkästään aiheuttaa jo muutoksia Etelä-Savon voimassa oleviin vaihemaakuntakaavoihin. Kaavaselistuksessa maakuntarajan muutos voisi olla astetta selkeämmin esillä, ja esimerkiksi kokoomakartta voimaan jäävistä tuulivoima-alueista kokonaisuutena olisi kannatettava lisäys kaavaselistukseen. Sen sijaan tuulivoiman suunnittelua koskeva yleinen suunnittelumääräys koskee koko Etelä-Savoa.

Suunnittelumääräyksessä seudullisesti merkittävällä tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan Etelä-Savossa vähintään seitsemän (7) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto näkee raja-arvon oikeasuuntaisena, toki Pohjois-Karjalassa raja-arvona mietitään nyt uudessa tilanteessa koko maakunnan osalta vähintään kahdeksan (8) tai jopa kymmenen (10) voimalan kokonaisuutta. Tällä hetkellä raja-arvona Pohjois-Karjalassa on kahdeksan (8) voimalaa lukuun ottamatta Keski-Karjalassa ja arvokkaiden kulttuuri- tai luonnonympäristön kohteiden läheisyydessä, jossa seudullisesti merkittävällä tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan vähintään viiden (5) voimalan kokonaisuutta. Etelä-Savon suunnittelumääräys on erittäin monipuolinen ja kattaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa huomioon otettavat seikat hyvinkin laajasti.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pitää Etelä-Savon kaavaluonnosta valmisteluaineistoinen ja selvityksineen hyvin valmisteltuna ja kattavana eikä sillä ole muuten huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Maakuntahallitus

Lisätietoja:

Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi
puh. 040 083 2572

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.